

Hesab ve ihaneti görselle
ve zamanı göstermişlerdir. Ancak
bu duyguların karşısında

Altına bir at çekip
eline bir mızver
verdiler
Hikmet

KAYIHAN KESKİNOK
Kuvayı Milliye Resimleri Sergisi

23 Nisan - 21 Mayıs 2022

KESKİNOK SANAT VAKFI

KESKİNOK 2007

“Türkiye’nin genç cumhuriyetini yaşamım ve yaşım, devrimci bütün eylemlerini yürek atışlarım olarak algılıyorum. Nazım Hikmet olgusu bu devrimci eylemlerin bir bölümünü oluşturur. 1922’de İzmir’e Türk orduları girdiğinde düşman ordusu kaçarken İzmir’i de ateşe vermişti ! Annemle babam bir cami avlusuna sığındıklarında ben anamın karnında, belki onların bütün heyecanlarını ben de hissediyordum. 3-5 yaşlarında oyunlarımızın geçtiği sokaklar savaşın izleriyle doluydu. Afyon’a halamızı ziyarete gittiğimiz bayram günlerinde sanırım 3-5 yaşlarındaydım, Dumlupınar’dan geçerdik hep... Oradan kalan izlenimler benliğime perçinlenmiştir: Dumlupınar İstasyonu sabahın 6 sularında çoğu tek bacaklı ya da tek kollu, göğsünde İstiklal Madalyası’nı taşıyan insanlarla dolup taşardı. Ben Nazım Hikmet’in İstiklal Savaşı Destanı’nı okuduğum zaman neredeyse O’nun gözlemleriyle özdeşleştim”.

“Nazım’ın İstiklal Savaşı Destanı şimdiye kadar bildiğim, okuduğum destanlardan oldukça farklıdır. Bu bildiklerimde, insanlar bizlere hiç benzemez. Gılgamış Destanı’nı düşünelim. Burada insanlar olağanüstü boyda postadır. Bizden farklıdır onlar. Ama Nazım’ın destanındaki

insanlar korkak, cesur, yaşlı, genç, çoluk çocuk, yani sokakta gördüğümüz insanlardır. Bunların hiçbirisi baştan öyle olağanüstü bir olayın içinde kendilerini göstermezler. Ama iş başa düşünce, ki o da yurt savunmasıdır, hepsi kahramanlaşırlar.

Mekkare Takımı diye bir şey vardı. Ulaştırma işlerini yapıyorlardı. Bunlar yaşları 9 ile 14, 15 arasında değişen çocuklarla, yaşlılar ve kadınlardan oluşuyordu. İşte kahramanlarımız bunlar. Çünkü, 15 yaşın üzerindeki erkekler ya çeteler yoluyla ya da düzenli ordunun erleri olarak İstiklal Savaşı'na, özgürlük savaşına katılıyorlardı. Sanmıyorum dünyada hiç bir ulus bizim İstiklal Savaşı'ndaki insanlarımız kadar kendini yurt savunmasına adanmış olsun.

Nazım Hikmet'in tanımladığı tiplere sadık kalmaya çalıştım. Örneğin Arhavili İsmail, tipik Karadenizlidir. Bunlar konuşmayı çok seven, oyun oynar gibi ölüme giden insanlardır. Karadeniz'de çok kaldığım için iyi bilirim. Nazım bu tipleri çok iyi tarif etmiştir. Onların havasına girmeye çalıştım. Onların dünyasına günlerce girdikten sonra derhal çalışmaya koyulup resimlerimi bitirdim. Önce o insanları düşündüm. Ne yapabileceklerini düşündüm. Ve resimleri çok çabuk, boyası bile kurumadan bitirdim.

Aynı şekilde sergideki tiplerden biri de Kerim'dir. 12, 13 yaşlarındadır Kerim. Kuvai Milliye'de birlikler arasında haber ulaştırmaktadır. Attan düşer sakat kalır. Gaziantep'ilerin Karayılan isminde bir kahramanı vardır. Karayılan adıyla anılmadan önce o sokakta gördüğümüz sıradan bir insandır. Yani pek önemsenecek biri değildir. Ama o atına atlayıp silah kuşandıktan sonra kahraman olmuştur artık. Bir başka resimdeki yörük kızı silahla savaşır düşmana karşı. İstiklal Savaşı'ndaki kadınlarımız sergide büyük önem taşımaktadır. Çoğu yerde kadınlarımız öküzün aciz kaldığı yerde onların yerine boyunduruğa girmiştir. Bütün bunlar önce beni şiir olarak büyük ölçüde etkiledi ve o heyecanla her resmi bir oturuşta bitirdim”.

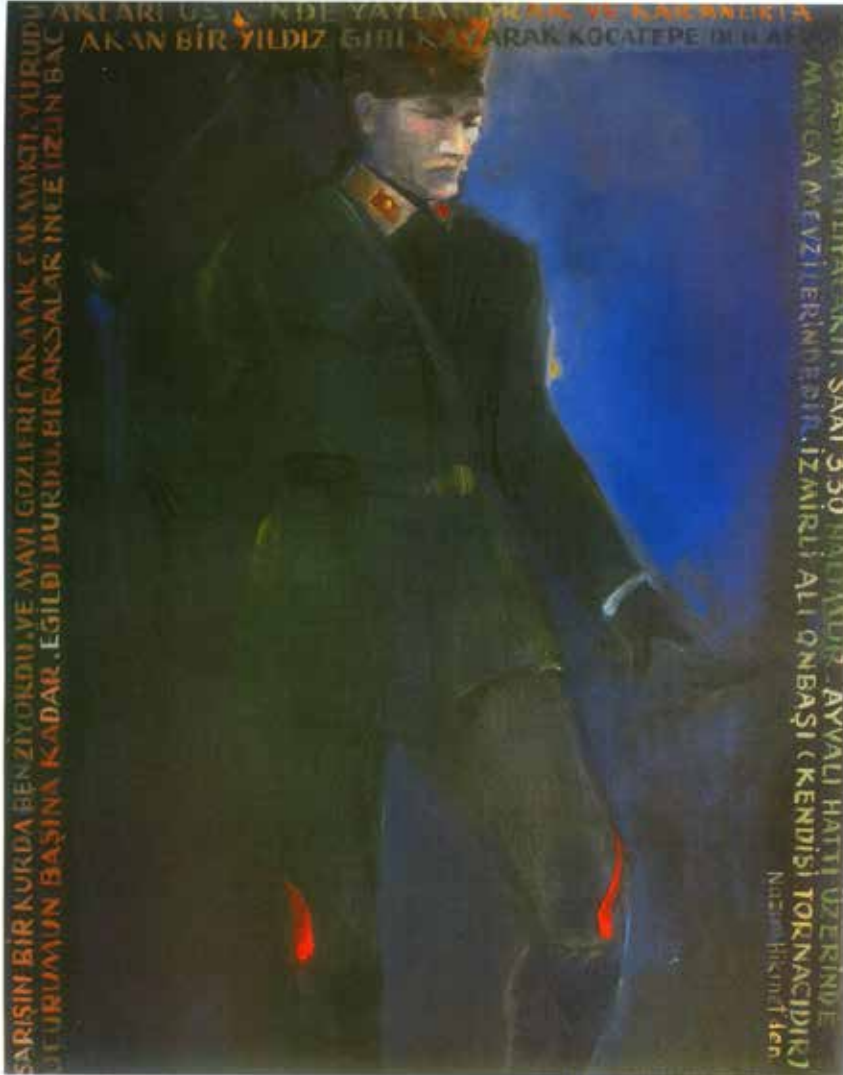
Tabii İstiklal Savaşı Destanı'nın en önemli kişisi Gazi Mustafa Kemal'dir. Mustafa Kemal'i yakından biliyorum. 15 yaşındayken onu yakından bir kaç kez görmüştüm. Cumhuriyet ile yaşit olduğumdan birlikte büyüdüm

Cumhuriyetle. O günleri yaşadık. İstiklal Savaşını ezbere biliyorum. Nazım Hikmet'in İstiklal Savaşı Destanı'nda, Gazi Mustafa Kemal'i, özellikle o Kocatepe'deki halini tarif edişini beni çok etkiledi. Ama ben Mustafa Kemal'in Kocatepe'deki, fotoğraflardaki artık ezberlenen o duruşunu biraz değiştirdim. O elinde sigarası ile uçurumun kenarına kadar gelip aşağıdaki o vadadaki düşman istihkamlarını incelemesi sahnesini karşıdan görünecek şekilde ele aldım. Fotoğraflarda o şekilde bir poz bulunmadığından ben o görünüşü bir yerde bireşimci (sentezci) bir görüşle ele alarak resimledim.

Kuvayı Milliye'deki savaş başka türlü bir savaştı şüphesiz. Savaş aslında ölümdür, acıdır, çoğu zaman da utanç vericidir. Ama vatan savunması sözkonusu olduğunda yüce bir olaydır.

Kayıhan Keskinok

1. ÖZBAHAR, Ş. (2003) "Nazım, Keskinok'un tablolarında" (Sanat Söyleşileri), *Ankara Kültür Sanat Haritası* (2003/1) 46.
2. Aydınlik Dergisi (2003) "Kayıhan Keskinok'la Nazım'la Randevu Sergisi'nin Ardından-"Sıradanın Kahramanlığını Resmettim"", *Aydınlik Dergisi*, Kültür/Sanat Söyleşi, 23 Şubat 2003, (814) 50-1.

Yürüdü Uçurumun Başına Kadar Sarışın Bir Kurda Benziyor (2002)
73 cm x 57 cm, dericikağıdı üzerine yağlıboya

Ateşi ve İhaneti Gördük (2009)
50 cm x 60 cm, tuval üzerine yağlıboya

Analık Duygusu (2009)
120 cm x 120 cm, tuval üzerine yağlıboya

Antepli (2002)
67 cm x 50 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

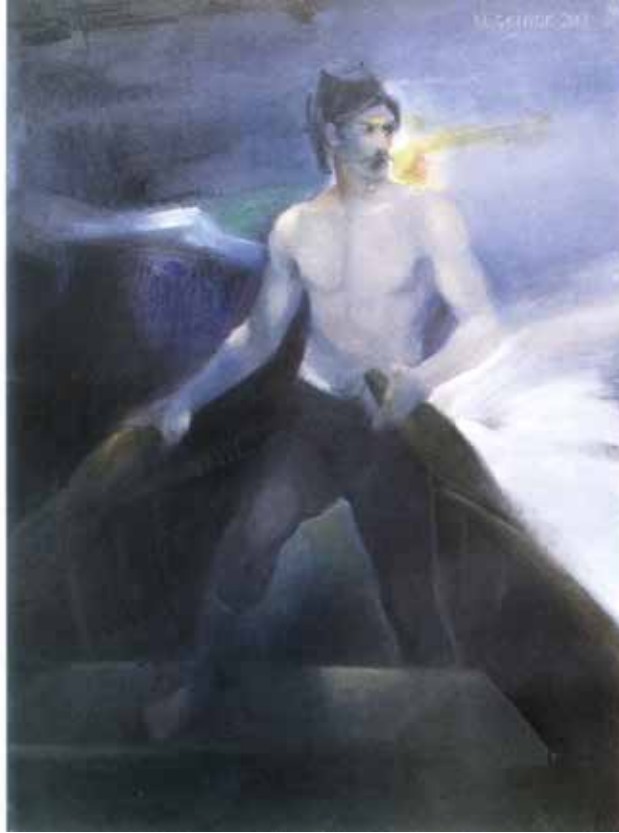

Antepliler Silahşör Olur (2009)
50 cm x 60 cm, tuval üzerine yağlıboya

Antepliler Yiğit Kişilerdir (2009)
140 cm x 67 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Arhavili İsmail (2002)
73 cm x 107 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Ateşi ve İhaneti Gördük (2003)
139 cm x 63 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Ateşi ve İhaneti Gördük (2006)
140 cm x 67 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Ateşi ve İhaneti Gördük (2003)
140 cm x 67 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Atlılar (2002)
52 cm x 66 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Atlılar (2002)
52 cm x 66 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Atılar (2002)
46 cm x 58 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Atılar (2002)
68 cm x 146 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Can Vermekte Olan Suvari (2009)
50 cm x 60 cm, tuval üzerine yağlıboya

Can Vermekte Olan Süvari (2009)
50 cm x 60 cm, tuval üzerine yağlıboya

Destanımızda Yalnız Onların Maceraları Vardı (2003)
140 cm x 70 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

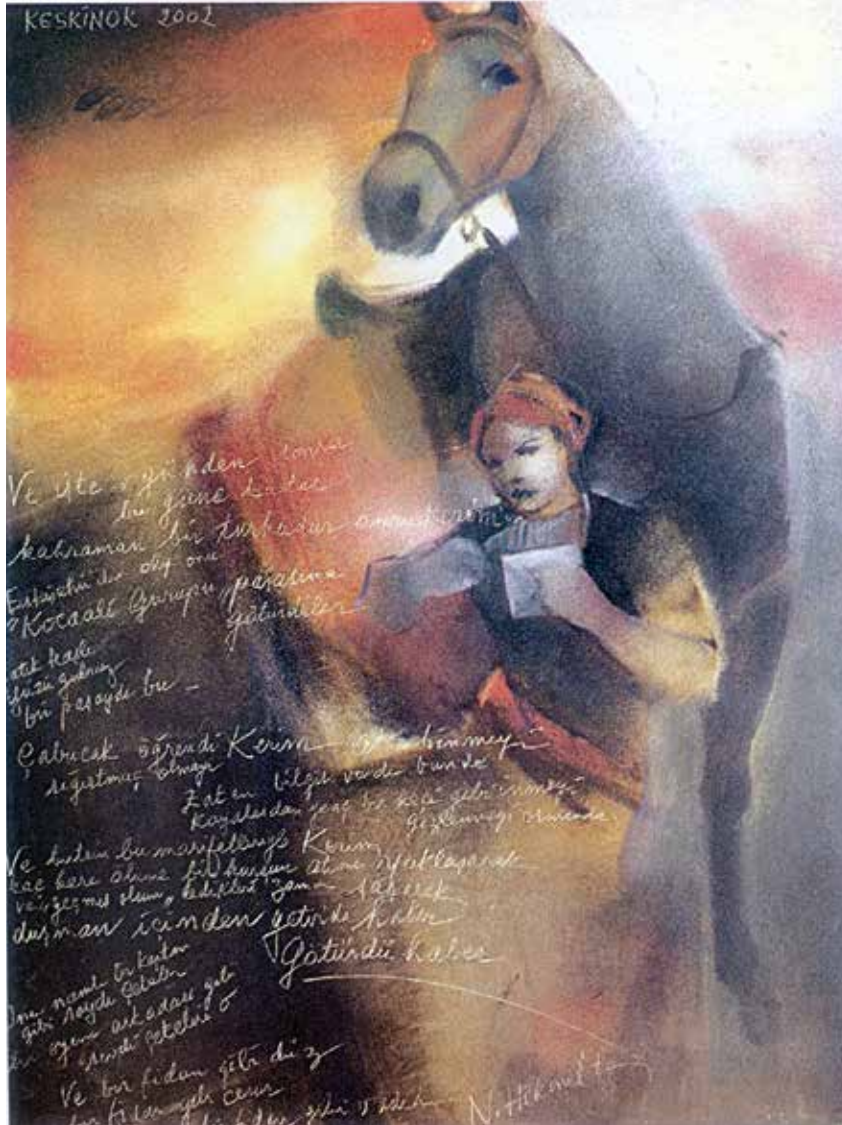
Dünyayı Çocuklara Verelim Hiç Değilse Bir Günlüğüne (2003)
48 cm x 69 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Düşman Mermisi Yemiş Mekkare (2015)
70 cm x 100 cm, tuval üzerine yağlıboya

Haberci Kerim (2001)
52 cm x 66 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Haberci Kerim (2002)

66 cm x 48 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Haberci Kerim (2002)
69 cm x 49 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

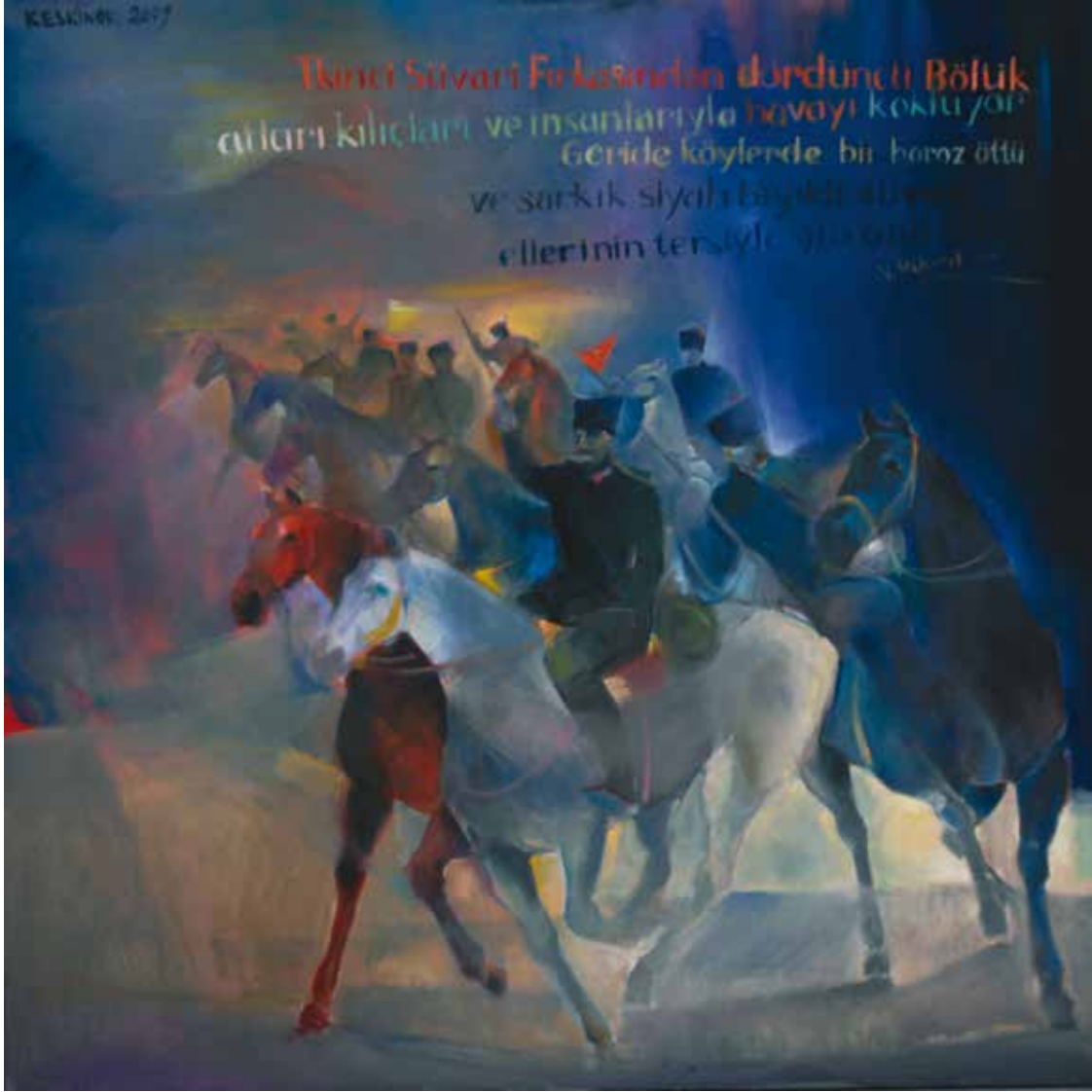
Hürriyet ve Umut (2002)
61 cm x 61 cm, tuval üzerine yağlıboya

Hürriyet ve Ümit, Su ve Rüzgardılar (2008)
150 cm x 150 cm, tuval üzerine yağlıboya

İkinci Suvari Fıkrasından Dördüncü Bölük (2002)
52 cm x 72 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

İkinci Süvari Fırkasından Dördüncü Bölük (2009)
120 cm x 120 cm, tuval üzerine yağlıboya

İstanbul'da Hanımlar, Beyler, Paşalar (2002)
Üçlü 3 x (145 cm x 70 cm), derici kağıdı üzerine yağlıboya,

Kadınlarımız (2003)
67 cm x 50 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2002)
67 cm x 50 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

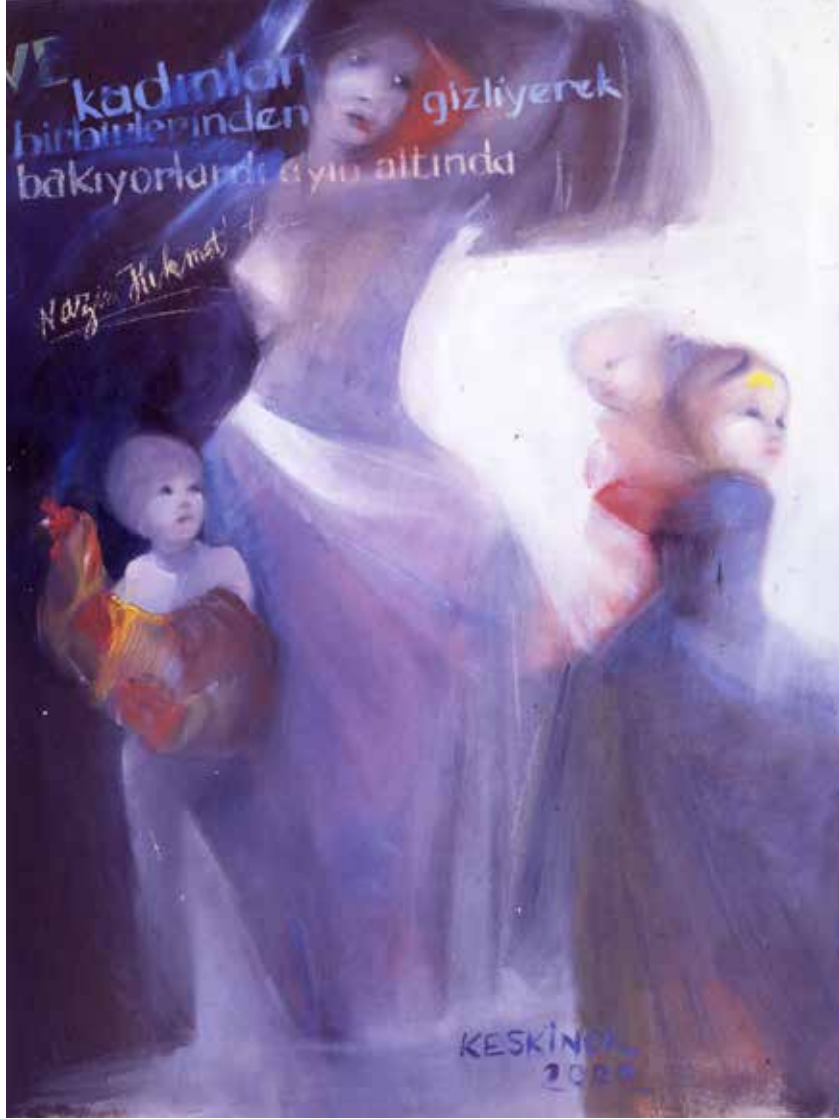
Kadınlarımız (2006)
145 cm x 70 cm, derici kâğıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2002)
71 cm x 71 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2002)
70 cm x 60 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2002)
75 cm x 57 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2006)
İkili 2 x (145 cm x 70 cm), derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2002)
70 cm x 59 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2002)
73 cm x 107 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2003)
67 cm x 50 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2003)
130 cm x 70 cm, tuval üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2003)
70 cm x 140 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kağnılarımız (2003)
52 cm x 66 cm, tuval üzerine yağlıboya

Karadeniz'den Anadolu'ya Umut (2009)
145 cm x 145 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Karayılan (2002)
68 cm x 51 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Karayılan (2007)
140 cm x 145 cm, dericikağıdı üzerine yağlıboya

Karayilan Şiiri (2002)
68 cm x 102 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Yürümek (2002)
77 cm x 59 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kuvayı Milliye Suvarileri (2002)
45 cm x 67 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kuvayı Milliye Suvarileri (2009)
50 cm x 60 cm, tuval üzerine yağlıboya

Kuvayı Milliye (2002)
Üçlü 3 x (142 cm 70 cm), derici kağıdı üzerine yağlıboya

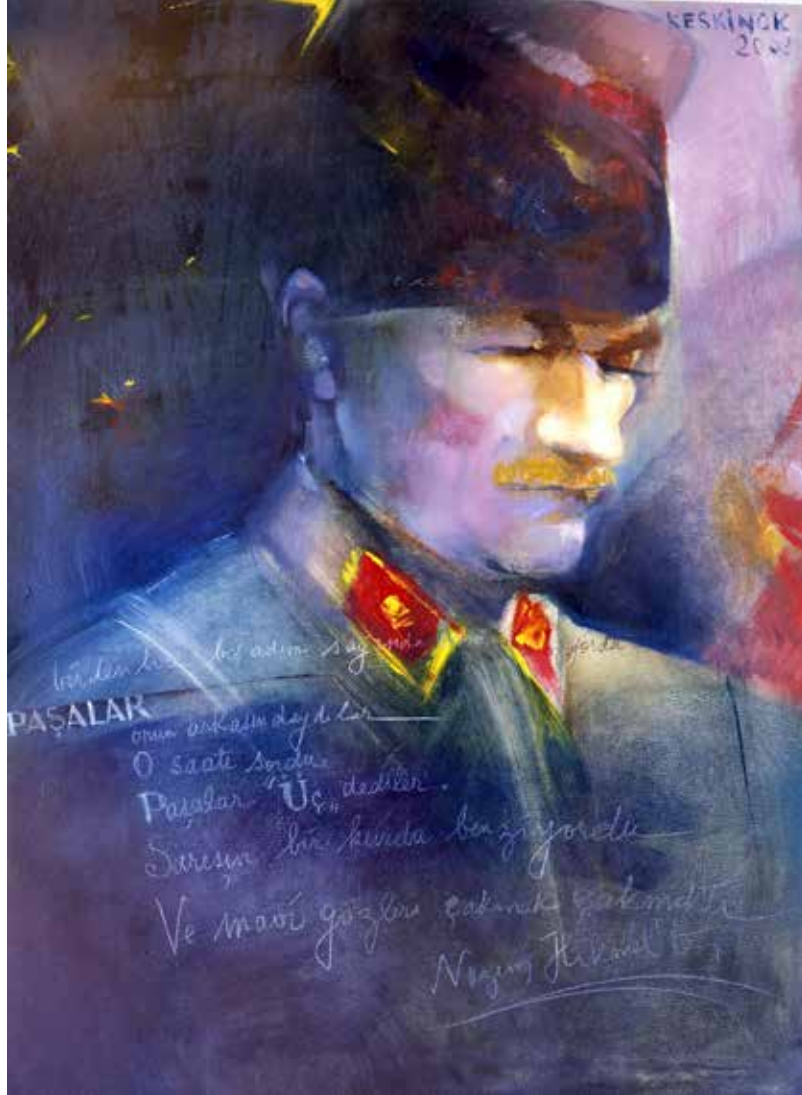

Milli Mücadele'de Çocuklarımız ve Kadınlarımız (2007)
140 cm x 70 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Milli Mücadele'de Kadınlarımız (2007)
145 cm x 145 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Sarışın Bir Kurda Benziyordu (2002)
70 cm x 54 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Sarışın Bir Kurda Benziyordu (2009)
200 cm x 120 cm, tuval üzerine yağlıboya

Sarkik Siyah Biyikli Suvari (2009)
98 cm X 64 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Uşak Tezgahlarından (2004)
70 cm x 50 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Kadınlarımız (2009)
50 cm x 60 cm, tuval üzerine yağlıboya

Yörük Kızı (2002)
66 cm x 52 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya

Yürüdü Uçurumun Başına Kadar (2004)
143 cm x 69 cm, derici kağıdı üzerine yağlıboya